

kaaro hoki nga Komihana e tika ana kia tu ki reira kia tangohia nga korero a Te Penetana Tumuaki Kaiwhakakawa o te Kooti whenua Maori mo nga mahi a taua Kooti i runga i te kupu i tukua ki a ia mo te Pukapuka Tuka o Ngaitahu, whakaritenga ranei i te tunga o taua Kooti i Otautahi (Christchurch) i te tau 1868—ko tetahi mea i hiahiaia e te Komihana ko te tango i nga korero a Te Keepa, Komihana mo te hoko a Ngaitahu.

Ka tu te Komihana ki Akarana i runga i taua nekehanga tangohia ana nga korero a Te Penetana raua ko Te Keepa, a i te 16 o Hepetema ka nekehia i reira kia tu ano ki Poneke a te 20 o Oketopa, i runga i te mahara hoki tera pea e oti i reira etahi tikianga e mahi ai ano nga Komihana i ta raua mahi, a e tu ai ano te Komihana ki nga wahi e hiahiaia ai o te Waipounamu.

I te 28 o Oketopa ka noho te Komihana ki Poneke engari no te mea e tu ana te Paremete i taua takiwa kitea ana e kore e tino pai kia tu tonu te Komihana i taua wa ki te Waipounamu, a i runga hoki i te tona a Tairaroa he Mema hoki ia no te Paremete a kaore i kaha ki te whakarere i ona mahi ki te haere ki te Komihana ki te Waipounamu—na reira whakaaetia ano kia nekehia atu mo tetahi atu takiwa. Engari hoki i te hanga etahi mapi ma te Komihana, me etahi tangata hei korero i Poneke e noho ana no reira ka noho tonu te Komihana i Poneke a ko etahi korero nui mo te mahi a te Komihana i puta i a Ta Hori Kerei, ia Te Matara, me Te Make.

I te 5 o Noema ka nekehia te Komihana ki Otaki hei tango i etahi korero nui i a Matene te Whiwhi he mate koroheko nona i kore ai e ahei te haere mai ki Poneke.

Ka timata ano te noho o te Komihana ki Poneke i te 11 o Noema tae noa ki te 6 o Tihema, katahi ka nekehia atu e maua i reira ki te 13 e Hanuere, 1880, ko te takiwa tika hoki tera hei whakarite mo te haere ki te Waipounamu ki te whakahaere ano i ta maua mahi ki te uiui korero i nga Maori tangata-kainga.

I te 13 o Hanuere ka noho ano nga Komihana ki Poneke ki te whakarite mo te haere ki te Waipounamu.

Whakaritea ana ko te 2 o Pepuere hei tunga ki Akaroa ki te tango korero mo te hoko a Te Hamutana i te Poraka o Akaroa i te tau 1856. Koina te ra tata rawa i whakaritea ai kia ahei nga panui te puta. Na i te takiwa e taria atu ana taua ra ka karanatia ano a Te Matara a ka korero ano ia ki te aroaro o te Komihana i Poneke.

I te 20 o Hanuere ka tae mai he reta ki a maua na Te Paraihe tono mai kia whakaaturia atu ki a ia kua pewhea nga mahi a ta maua Komihana.

Ko te kape o taua reta mo ta maua whakahoki ka tukua atu nei e maua kia mohio koe e Te Kawana.

I te 26 o Hanuere ka te ake a Te Pere ki a maua, ko ia te hoa roia o Izard, ka korero ia ki a maua kanui te mate o tona hoa te roia o nga Maori, a e kore ia e tae ki te tunga o te Komihana ki Akaroa i te 2 o nga ra Pepuere, katahi ia ka tono ki a maua ki a nekehia te korero mo Akaroa. I muri i te tukunga kupu atu ki a Tairaroa i Otakou hoki ia, ka tuturu i a maua te haere ki Akaroa ki te whakarite i te panui, kia korerotia atu hoki ki nga Maori e hui ana ki reira i te take o te nekehanga.

Katahi ka tukua he panui whakaatu tera ano e tu te Komihana ki o Te Poti (Dunedin) a te 16 o Pepuere hei whakawa i nga hoko o Otakou me Murihiku. I noho kau te Komihana ki Akaroa i te 2 o Pepuere a neke atu ana ki Otautahi (Christchurch) ka noho maua i reira i te 5 tae atu ki te 10 o Pepuere tangohia e maua etahi korero nui i a Te Taka (Rev. Mr. Stack) mo runga i nga Rahui Maori, i nga kura me etahi atu mea.

Ka haere atu maua i Otautahi (Christchurch) ki Te Poti (Dunedin) a i runga i te tono a te roia ka nekehia atu te tunga o te Komihana ki Koputai (Port Chalmers) noho ana maua i reira i te 18 tae atu ki te 20 o nga ra o Pepuere, pataia ana etahi Maori kai-korero, rongo ana hoki i nga korero o te Haimona kai-whakawa ko ia nei te apiba nana i whakahaere te hoko o te Otakou Poraka i te tau 1844.

No muri ka noho te Komihana ki Waikouaiti i te 26 o Pepuere tae atu ki te 4 o nga ra o Maihe, tuhia ana i reira nga kupu a etahi kai-korero tokomaha noatu, haere atu ana i reira ki Otautahi (Christchurch) i whakaaro hoki maua tera e puta he kupu hou i a te Taka (Rev. Mr. Stack) otira kaore i taea i te ngaro hoki ia ki ana Mahi Minita.

Haere atu ana te Komihana i Otautahi (Christchurch) ahu atu ana ki Akaroa noho ana i reira i te 12 o nga ra o Maihe tae atu ki te 17 whakarongo ana i nga korero a etahi Kai-korero Pakeha Maori hoki.

Mahue ana a Akaroa i a maua haere atu ana ki Aparima (Riverton) i runga i te whakaaro me pera kia taea ai te tono i etahi korero nui a etahi tangata kihai i ahei ki te haere mai ki Waikouaiti, ko aua korero i pa ki te whiriwhiri mo te hoko o Murihiku.

Noho ana te Komihana ki Aparima (Riverton) i te 24 me te 25 o nga ra o Maihe mutu iho i reira hoki ana kia noho ai ki Otautahi (Christchurch) i te 2 a nga ra o Aperira.

Putā mai ana ano etahi korero i Otautahi (Christchurch) hiahia ana maua kia whai korero a Te Roretana (Hon. W. Rolleston) raua ko Meiha Retimana (Hon. Major Richmond) otira kaore i tae e maua.

Haere mai ana maua i Otautahi (Christchurch) i te 5 o nga ra o Aperira hoki mai kia noho ai ki Poneke (Wellington) i te 12 o nga ra.

No te 13 o nga ra o Apeira katae mai te pukapuka a te Paraihe kia maua ki mai kia whakatamutua pea ta maua mahi kia mutu rano te mahi o te Paremete. Ka tukua atu e maua he kape o taua pukapuka me ta maua pukapuka whakahoki atu me te kupu whakahoki mai ano a te Paraihe kia maua hei whakamarama atu ki a kae e te Kawana.

I whakaaro maua me hui ano maua ki te whakatika ki te whakararangi i nga korero i kohia e maua, ki te whakaaro hoki mehemea me kahi ano etahi atu korero, no reira i whakaaro ai maua me haere ano maua ki Akarana i te 10 o nga ra o Mehi, noho ana maua i taua ra, tae ana maua ki reira i taua ra katahi maua ka kite he roa rawa te mahinga o aua mea me te whakatika me te whakararangi i nga korero me nga pukapuka.

No te 16 o Hune ka mutu ta maua mahi kia hui ai ano i te 19 o nga ra o Hurae ki te whakaoti i taua mahi.